

Γ. ΒΙΔΑΛΗΣ

ΕΥΤΕΡΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ

Φυλλάδ. 57.

Τόμος. Η.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΤΗΝ 15 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1855.

Ο ΕΡΓΟΡΟΣ ΠΕΙΡΑΤΗΣ.

ΜΤΩΙΣΤΟΡΙΑ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ.

Τρίτη

ΙΑΚΩΒΟΥ ΦΕΝΙΜΩΡ ΚΟΥΠΕΡ.

Μεταφρασθεῖσα ὑπὸ Π. Γ.

Κεράλαιος Α'.

Οὐδεὶς ἐκ τῶν εἰδότων, τί ἔστι τύρβη καὶ κίνησις πόλεως ἐμπορικῆς ἐν Ἀμερικῇ, θὰ ἀνεγνώριζεν, ὡς ἐκ τῆς ἐπικρατούσης σήμερον ἡσυχίας ἐν τῷ ἀρχαῖῳ τῆς Ροδεΐστλανδ ἐμπορείῳ, θέσιν τινὰς ἥτις, κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς εὐτυχίας της, ἐθεωρεῖτο ὡς εἶ; τῶν ἀξιολογωτάτων λιμένων τῶν Αμερικανικῶν παραλίων. Ἐκ περιττῆς ὄψεως φαίνεται ὅτι ἡ φύσις ἐδημιούργησε τὸν λιμένα τοῦτον διπλῶς προλημβάνη τὰς ἀνάγκας καὶ ἐκπληροῖ τὰς εὐχάς τοῦ ναύτου. Τεσσάρων μεγάλων πλεονεκτημάτων κάτοχος, ἢτοι ἀσφαλείας καὶ θέσεως ἀριστης, λαμπροῦ νεαροῦ καὶ δρμού εύπροστου, διάσημος (New-York!) ἐφίνετο εἰς τοὺς προϊόντους ἡμῶν Εὐρωπαίους πρωτισμένος εἰς ναύστα-

θμον καὶ εἰς γένεσιν ἀτρομήτων καὶ δοκιμωτάτων ναυτῶν. Καὶ τοι δέ ἡ τελευταία αὕτη πρόβρησις δὲν διεψεύσθη ἐντελῶς ὑπὸ τῶν πραγμάτων, πόσον ὀλίγον ὄμως ἐπραγματοποιήθησαν αἱ πρασδοκίαι ὡς πρὸς τὴν πρώτην! — Εὔτυχης ἀντίπαλος ἡγέρθη γειτονικώτατος τοῦ προφανοῦς τούτου εὐνοούμένου τῆς φύσεως, διπλῶς συγχέη μὲν τοὺς ὑπόλογισμοὺς τῆς ἐμπορικῆς ὁξυούσιας, προσθέση δὲ ταῖς προσπαρχούσαις νέαν ἀπόδειξιν — ὅτι μανία καὶ μόνον εἶναι ἡ ἀνθρώπινος σοφία.

Ολίγαις τῶν διπωσοῦν ἀξιολόγων πόλεων τῶν παραλίων ἡμῶν ἔμειναν ἐπὶ διόκληρον πεντηκονταετηρίδα τοσσόθνον στάσιμοι, δισον διάσημος Διμήν. Ή ώραία νῆσος ἐφ' ἣ; κεῖται ἡ πόλις αὕτη ἣτο, μέχρι τῆς ἀναπτύξεως τῶν ἀπειρων τοῦ ἐσωτερικοῦ πόρων, τὸ καταφύγιον τῶν πολυαριθμῶν μετοίκων, οἵτινες, φεύγοντες τὸν καύσωνα καὶ τὰς νόσους τῶν διακεκαμένων χωρῶν των, ἀγεληδὸν ἤρχοντο ἐνταῦθα, ἐκ μεσημβρίας δρμώμενοι, διπλῶς ἀναπνεύσωσι τὴν ζωαγόνον τῆς θαλάσσης αὔραν. Τῆκοσι δὲ τῆς αὐτῆς κυβερνήσεως, οἱ κάτοικοι τῆς Καρολίνης καὶ τῆς Ιαμαϊκῆς, συνερχόμενοι ἐκεῖ, συμπαρέβαλλον τὰ ἥθη καὶ τοὺς κοι-

νωνικούς των διοργανισμούς καὶ ἐνισχύοντο ἀ-
μοιβάις ἐν κοινῇ πλάνῃ, θὺν οἱ ἀπόγονοι αὐτῶν
κατὰ τρίτην γενεάν μόλις σήμερον ἀρχίζουν νὰ
ἀναγνωρίζωσι καὶ νὰ λυπῶνται δι' αὐτήν.

'Ἐκ τῶν σχέσεων δὲ τούτων καὶ τῶν ἐπιμιξιῶν
παρήχθη ἀποτέλεσμα αἵσιον ἐνταῦθῃ καὶ ὅλοθριον
διὰ τοὺς ἀπολοῦς τὰ ἥθη καὶ πρωτοπείρους ἀπογό-
νους τῶν Καθαριστῶν. Διότι οἱ ἑγχώριοι ἡρόον-
το μὲν ἐκ τῶν συγχοινωνιῶν τούτων μέρος τῶν
εἰρηνικῶν καὶ γλυκέων ἥθῶν, ἐν οἷς τοσοῦτον ἐ-
ξέχουσιν αἱ μεσημβριναὶ ἀγγλικαὶ ἀποικίαι, ἐνε-
κολπώθησαν δῆμοις καὶ τὰς κακοήθεις ἐκείνας πε-
ρὶ διακρίσεως τῶν ἀνθρωπίνων φυλῶν ἰδέας, αἴτι-
νες ἀμαυροῦσι τὸν χρακτῆρά των. Πρώτη λοιπὸν
τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Νέας Ἀγγλίας, ἡ Ροδεισλάνδη
ἐξετράπη τῆς εὐθύτητος τῶν ἥθῶν καὶ ἴδεων τῶν
θεμελιωτῶν τῆς, καὶ πρώτη ἀπέβαλε τοὺς σκαι-
οὺς καὶ ἀγροίκους ἐκείνους τρόπους, οὔτινες
ἄλλοτε ἐθεωροῦντο ὡς ἀπαραίτητοι καὶ ἀναγκαῖοι:
τῆς ἀληθοῦς θρησκείας ἀκόλουθοι, ὡς ἔχεγγυόν τι
ἐξωτερικὸν, τὴν ὑγείαν τοῦ ἐσωτερικοῦ ἀνθρώπου
ἔξαφαλίζον, καὶ αὐτὴ πάλιν πρώτη ἀπέσχε τῶν
ὑγειῶν τούτων ἀρχῶν, χάριν τῶν δόπιον ἡδύνατο
ἴσως νὰ κατασταθῇ συγγνωστὸν ἐξωτερικὸν ἔτι
ἀπεχθέστερον. Διὰ παραδόξου λοιπὸν συνδρομῆς
περιστάσεων καὶ διαθέσεων, δῆσω ἀσυγγάγωστου
τόσῳ καὶ ἀληθοῦς, οἱ ἔμποροι τοῦ Νευπόρτ κατέ-
στησαν ταύτοχρόνως ἀνδραπόδων μεταπράται καὶ
εὐπατρίδαι, καὶ ἥρχισαν τὴν βάρβαρον σωματε-
πορίαν καθ' θὺν στιγμὴν τὰ ἥθη των ἥρχιζαν πο-
λιτιζόμενα.

Οίχ δήποτε δῆμοις καὶ ἀν θὺν ἡ ἡθικὴ κατάστα-
σις τῶν κατοίκων τῆς κατὰ τὸ ἔτος 1759, οὐδέ-
ποτ' ἄλλοτε ἡ νῆσος αὐτὴ ὑπῆρξε τερπνοτέρα καὶ
μᾶλλον χαρίσσει. Τὰ ὑψηλὰ ὅρη τῆς ἐστέφοντο
ἔτι ὑπὸ δασῶν προαιωνίων, ἐκαλύπτοντο αἱ κοι-
λάδες τῆς ὑπὸ τάπητος εὐώδους καὶ χλοεροῦ, αἱ
δὲ οἰκίαι τῆς αἱ ἀγροτικαὶ δὲν ἦσαν μὲν ἐκ τῶν
σπανιωτάτων, ἐσκιάζοντο δῆμοις ὑπὸ συμφύτων
ἀλσῶν καὶ ἐκοσμοῦντο ὑπὸ ἀνθῶν καλλιχρόων.
Διὰ τὴν τερπνότητα λοιπὸν κατῶν καὶ τὴν εὐφο-
ρίαν, οἱ τόποι οὗτοι ἡξιώθησαν ὄνδρατος πομπά-
δους βεβαίως καὶ πολὺ πλέον ἡ κατὰ τοὺς πρώ-
τους ἐκείνους χρόνους ἐκφραστικοῦ. Διότι οἱ ἑγ-
χώριοι ἀπεκάλεσαν τὴν πατρίδα τῶν Κῆπουν τῆς
Αμερικῆς, οἱ δὲ ξένοι οἱ προσερχόμενοι αἱ πότε τῶν
διακεκαυμένων τῆς μεσημβρίας πεδιάδων δὲν ἀ-
πέκρουον τὴν τόσον μεγάλην αὐτῶν ἀξίωσιν. Τὸ
ἐπιθέτον δὲ τοῦτο διεσώθη μέχρις ἡμέρην καὶ τότε
μήνιν ἐξέπεσεν εἰς ἀχροτείαν, δτε οἱ περιηγηταὶ
ἡδύναθησαν νὰ διέλθωσι τὰς εὐρείας καὶ μαγευ-
τικὰς ἐκείνας κοιλάδας, αἴτινες, πρὸ πεντήκον-
τη ἑτῶν, ἐκαλύπτοντο ὑπὸ πυκνῶν ἀγρίων δα-
σῶν.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην κρίσις σπουδαιοτάτη
μετωποῦσε τὰς βρετανικὰς ἐν τῇ ἡπέριω ταύτη
κατήσεις. Σκληρότατος ἐκδικήσεως πόλεμος, ἀπὸ

ἡττῶν καὶ καταστροφῶν ἀρξάμενος, εἰς περιφρανῆ
ἀπέληγε θρίαμβον. 'Ἐνῷ ἡ Γαλλία ἀπέβαλλε καὶ
τῇ τελευταίᾳ τῶν μεταποντίων αὐτῆς κατακτή-
σεων, ἡ ἀπέραντος χώρα, ἡ ἐκτεινομένη ἀπὸ τοῦ
Οὐδονεῖου κόλπου μέχρι τῶν ἵσπανικῶν κτή-
σεων, ἔκυπτεν ὑπὸ τὴν δύναμιν τῆς Ἀγγλίας.
Πρὸς τὴν ἐπιτυχίαν δὲ ταύτην τῆς μητρὸς πατρί-
δος, τὰ μάλιστα συνέδραμον οἱ τῶν ἀποικιῶν
κάτοικοι, καὶ αἱ ζημίαι καὶ αἱ καταφρονήσεις ὅσας
εἶχον ὑποφέρει περὶ τῶν προπετῶν εὐρωπαίων
διοικητῶν ἐλησμονοῦντο ἥδη ἐν τῇ μέθῃ τοῦ
θρίαμβου. Τὰ ἐλαττώματα τοῦ Βραδόκ, ἡ ῥάθυ-
μια τοῦ Λούδωνος καὶ τοῦ Ἀθερραρούμβου ἡ ἀδε-
ξιότης εἶχον ἐπινορθωθῆναι διὰ τῆς ἀνδρίας τοῦ Ἀ-
μέρος καὶ τῆς μεγαλοφύΐας τοῦ Βολφίου. Εἰς
πάντα τὰ μέρη τῆς σφαίρας τὰ ἀγγλικὰ ὅπλα ἥ-
σκαν νικητόρα, οἱ δὲ πιστοὶ ἄποικοι ἥσαν οἱ μᾶλ-
λον ἐνθουσιώδεις ὑπερασπισταὶ καὶ οἱ πρῶτοι δει-
κυνόντες τὴν χαράν των, καὶ ἐφαίνοντο μὴ προσέ-
χοντες κανεὶς εἰς τὴν μικρὰν μερίδα τῆς δόξης, θὺν
λαδὸς ἴσχυρὸς παραχωρεῖ, καὶ παραχωρεῖ μάλιστα
μετὰ δυσταρεσκείας, εἰς τοὺς ἀπὸ αὐτοῦ ἐκριω-
μένους, ὡς εἰς ἡ φιλοδοξίαν ηὔξανεν, ως ἡ φιλαργυ-
ρία, κατὰ λόγον τῶν μέσων ἀτινά τις ἔχει εἰς τὸ
νὰ τὴν εὐχαριστῆ.

Τὸ καταθλιπτικὸν δῆμος καὶ τυρκηνικὸν σύστη-
μα ὅπερ ἐπέσπευσε σχίσμα ταχέως ἡ βραδέως ἀ-
ναπόρευκτον, ἀκόμη δὲν εἶχε τεθῆ εἰς ἐνέργειαν.
Ἡ μητρόπολις, δὲν δὲν ἐφαίνετο δικαίη, ἐφαίνετο
τούλαχιστον ἐπιεικής. Ω; πάντα δὲ τὰ μεγάλα καὶ
ἀρχαῖα ἔθνη παρεδίδετο εἰς τὴν εὐχαριστησιν, τὴν
κολακευτικὴν μὲν ἀλλὰ ἐπικίνδυνον, τοῦ νὰ θυ-
μαζῃ αὐτὴ ἐσυτήν. Τὰ πλεονεκτήματα λοιπὸν καὶ
αἱ ἐκδούλευσεις λαοῦ, ως ἓποδεεστέρας φύσεως
θεωρουμένου, ἐλησμονήθησαν παρ' αὐτῆς μετ' ὁ-
λίγον, ἢ, ἀν ποτε τὰ ἐνθυμηθήνη, τὸ ἐπράξεν ὅπως
τὰ φένη παρουσιάζουσα αὐτὰ ὑπὸ ψευδῆ καὶ ἀλ-
λοίαν ὄψιν. Ἡ δυσαρέσκεια ἡ παραχθεῖσα ἐκ τῶν
ἐμφυλίων διχονοιῶν, ἡρεθίσεις τὸ κακόν καὶ ἐγέν-
νησεν ἀδικίας ἀφορήτους καὶ προφανεῖς. Ανθρω-
ποι δὲ οἵτινες ἐκ πειρας ὥφειλον ίσως νὰ γνωρίζω-
σι κάλλιον τὰ πράγματα, δὲν ἡσχύνθησαν νὰ δί-
μολογήσωσιν ως καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ὑπερτάτῃ ἐθνο-
συνελεύσει τὴν ἐντελή αὐτῶν ἀγγοίων ως πρὸς τὸν
χρακτῆρα λαοῦ, μεθ' οὖτος εἶχον συναναμίξει τὸ
αἰμά των, δὲν φιλαυτία ἔδωσε πίστιν εἰς ιδέας
πεπλανημένας καὶ γνώμας ἀνοήτους. Καὶ ὑπὸ
τὴν ἐπιβρόήν τῆς ὄλεθρίας ταύτης προκαταλήψε-
ως, στρατηγοὶ ἔνδοξοι ἡμαντρώσαν τὴν δόξαν αὐ-
τῶν διὰ φληναριῶν, δις δὲν ἡθελε τις συγχωρή-
σεις οὐδὲ εἰς τὸν ἐσχατὸν στρατιώτην, ὑπὸ τὴν
αὐτὴν ἐσφαλμένην πρόληψιν ὁ Βουργούνος ἐν τῇ
βουλῇ τῶν κοινοτήτων ἔδωσε τὴν ἀξιομηδόνευ-
τον ἐκείνην ὑπόσχεσιν νὰ στρατεύσῃ ἀπὸ Κουεβέκ
εἰς Βοστώνην μετὰ δυγάμεως θὺν καὶ εὐηρεστήθη
τότε νὰ ὄρισῃ, ὑπόσχεσιν θὺν ἐξεπλήρωσε κατόπιν
διελθῶν τὴν αὐτὴν χώραν μετὰ διπλασίου δορυφ-

λώτου στρατοῦ — υπὸ τὴν αὐτὴν πέλος θλεθρίαν προκατάληψιν, ἀδίκως ἐμυσίασεν ἀκολούθως ἡ Ἀγγλία ἐκατὸν χιλιάδας ἀνδρῶν καὶ παρελόγων εἰς ποτατάλησεν ἐκατὸν ἑκατομμύρια χρημάτων.

Ἡ ἱστορία τῆς ἀξιομνημονεύτου ταύτης πάλης εἶναι γνωστή εἰς πάντα Ἀμερικανόν. Ἀρκούμενος εἰς τὴν γνώσιν τοῦ διτεῖοῦ ἔθριαμβουσεν ἡ πατρίς του, ἀφίνει εἰς τὸ ἔνδοξον ἀποτέλεσμα τὴν οἰκείαν θέσιν εἰς τὰς δέλτους τῆς ἱστορίας. Βλέπει διτεῖ τὸ κράτος τῆς πατρίδος αὐτοῦ ἐρείδεται ἐπὶ βάσεων ἀκραράτων καὶ φυσικῶν, καὶ εὐτυχῶς, πρὸς ἡσυχίαν τῆς συνειδήσεως καὶ τιμὴν τοῦ χαρακτήρος αὐτοῦ, αἰσθάνεται διτεῖ ἡ εὐδαιμονία του δὲν ἥγοράσθη διὰ τῆς ζημίας ἡ τῆς σμικρύνσεως τῶν γειτόνων ἔθνων.

Ἡ ὑπόθεσις τῆς διηγήσεως μᾶς ἐπαναφέρει εἰς τὴν περίοδον τῆς γαλήνης, ἣν διεδέχθη ἡ θύελλα τῆς ἐπαναστάσεως. Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ ὁκτωβρίου μηνὸς τοῦ 1759, ὁ Νέος Λιμήν, ὡς καὶ πᾶσαι αἱ λοιπαὶ τῆς Ἀμερικῆς πόλεις, κατείχετο ὑπὸ χαρᾶς ἄμα καὶ ἀθυμίας. Διότι οἱ κατοίκοι αὐτοῦ ἐθίρηνοι μὲν τὸν θάνατον τοῦ Βολφίου, ἐθίριαμβους δὲ διὰ τὴν λαμπρὰν νίκην του. Τὸ Κουεβέκ, ἡ κλεῖται αὐτῇ τοῦ Καναδᾶ καὶ ἡ τελευταίχ ὀπωσοῦν ἀξόλογος θέσις, ἣν κατείχει λαὸς διὰ δάχνησαν νὰ θεωρῶσιν ὡς φυσικὸν τῶν ἔθρων, τὸ Κουεβέκ, λέγομεν, εἴχε πέσει εἰς ἄλλας χειρας. Ἡ ἀφοσίωσις ἐκείνη εἰς τὸ στέμμα τὸ ἀγγλικόν, ἥτις ἐγένετο τοσούτων θυσίων αἵτια, ἥν τότε ἐν δλῃ αὐτῆς τῇ ζέσει, καὶ δὲν ἥθελε τις εὑρει βεβαίως οὐδὲ ἔνα ἀποικον μὴ προθύμως συνδέοντα, μέχρι τινος βαθμοῦ, τὴν ἰδίαν αὐτοῦ τιμὴν, μετὰ τῆς φανταστικῆς δόξης τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ Βρουνσβικείου Οίκου.

Ἡ ἡμέρα λοιπὸν καθ' ἣν ἔρχεται ἡ ἱστορία ἡμῶν εἰχεν εἰδικῶς προσδιορισθῇ πρὸς ἔκφρασιν τῆς χαρᾶς, ἣν δὲ λαὸς τῆς τε πόλεως καὶ τῶν περιχώρων ἡσθάνετο διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν βασιλικῶν ὅπλων. Ἡ ἡμέρα αὐτῇ ἀνηγγέλθη διὰ κωδωνοχρουσίας καὶ κανονοβολισμῶν χαρμοσύνων, δὲ λαὸς ἀπὸ πρωτας ἥδη διεσκορπίσθη εἰς τὰς δόσους, διπλας ἀπολαύση τοῦ φαιδροῦ τούτου καὶ εὐχαρίσου θεάματος. Τῆς ἡμέρας ἐκείνης δὲ ῥήτωρ ἐν μονῳδίᾳ πεζῇ εἶχεν ἀναπτύξει τὴν εὐγλωττίαν του ὑπὲρ τοῦ ἡρωὸς τοῦ ἀποθανόντος, καὶ εἶχεν ἀποδεῖξει τρχνότατα τὴν εἰς τὸ στέμμα κοινὴν ἀφοσίωσιν, ταπεινῶς ἀποτιθέμενος εἰς τοὺς πόδας τοῦ θρόνου οὐ μόνον τῆς θυσίας ταύτης τὴν δόξαν, ἀλλ' ἔτι καὶ ἐκείνην ἣν εἶχον ἀποκτήσει δικαίως τοσαῦται χιλιάδες ἀνδρίων συντρόφων.

Ἀρκεσθέντες δὲ εἰς τὴν δόλωσιν ταύτην τῆς πίστεώς των, οἱ κατοίκοι ἐπανήρχοντο ἥδη εἰς τὰς οἰκίας τῶν, βλέποντες τὸν ἡλιον κλίνοντα πρὸς τὰς ἀπεράντους ἐκείνας χώρας, τὰς ἐρήμους μὲν τότε καὶ ἀγρώτους, σήμερον δὲ γονίμους εἰς πᾶν ἀγαθὸν τοῦ πολιτισμοῦ. Οἱ χωρικοὶ τῶν πέριξ μερῶν καὶ αὐτοὶ ἔτι οἱ τῆς γείτονος ἡπείρου διευ-

θύνοντο πρὸς τὰς κατοικίας των τὰς ἀπομεμαχρυσμένας, μετὰ τῆς οἰκονομικῆς ἐκείνης προνοίας τῆς μέχρι τοῦ νῦν χαρακτηριζούσης τοὺς ἔγχωρους, καὶ κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν καθ' ἣν φαίνονται ἀκρατήτως παραδιδόμενοι εἰς τὰς ἥδονάς, διότι ἐφοβοῦντο μήπως ἡ ἐπερχομένη ἐσπέρα παρασύρῃ αὐτοὺς εἰς δαπάνας, αἴτινες δὲν ἥθελον θεωρηθῆ ἀνοίκειοι πρὸς ἔκφρασιν τῶν αἰσθημάτων τῆς ἡμέρας. Ἐν ἐνὶ λόγῳ ἡ ὥρα τῶν διαχύσεων παρῆλθε καὶ ἔκαστος ἀνελάμβανε τὸν ρόν τῶν συνήθων ἀσχολιῶν του διὰ σπουδῆς καὶ περισκέψεως ἀποδεικνυούσων διτεῖ δὲν ἐλησμόνει καθ' δλοκληρίαν τὸν καιρὸν διηγέρει εἰς δηλώσιν αἰσθημάτων, τὰ διποια ἥδη ἐφαίνετο διατεθειμένος νὰ θεωρηθῇ ὡς κάπως ὑπερβολικά.

Καὶ οἱ κτύποι τῆς σφύρας, τοὺς πελέκεως καὶ τοῦ πρίονος ἕκούντο ἐκ νέου κατὰ τὴν πόλιν. Πολλῶν δὲ ἐργαστηρίων τὰ παράθυρα ἥσαν ἡμιτυφγμένα, ώστε οἱ ἴδιοκτῆται αὐτῶν συνεβίβασαν τὸ συμφέρον μετὰ τῆς συνειδήσεώς των, πρὸ δὲ τῶν θυρῶν τῶν τριῶν καὶ μόνων τῆς πόλεως ξενοδοχείων ἔβλεπες ἵσταμένους τοὺς ξενοδόχους, θεωρούντας τοὺς ἀπερχομένους χωρικούς, καὶ δῆλοις διτεῖ εζάτουν ώντας ἐν μέσῳ λαοῦ πάντοτε μᾶλλον διατεθειμένου νὰ πωλῇ ἡ νὰ ἀγοράζῃ. Μόνους δὲ δλίγους τινὰς θορυβοποιούς καὶ ἀνέργους ναύτας τῶν ἐν τῷ λιμένι πλοίων, συνοδευομένους καὶ ὑπὸ τινῶν ἄλλων φοιτητῶν τῶν καπηλείων, μόνους τούτους, λέγομεν, κατώρθωσαν νὰ ἐλκύσωσι διὰ τῶν φιλικῶν τῶν προσφήσεων, διὰ τῶν ἀμέσων μάλιστα ἐνίστε πρὸς τοὺς διαβάτας προσκλήσεων εἰς τὸ νὰ ἔλθωσι νὰ πίωσι τι καὶ νὰ ἀναπαυθῶσιν.

Οἱ κατέχοντες τὸ πνεῦμα τῶν ἀνθρώπων τούτων διαλογισμοὶ, εἰς οὓς εἶχεν ἀναμιχθῆ καὶ ἡ ἰδέα, ἡ σταθερὰ μὲν, ἀλλ' ἐνίστε ἀπεκκλίνουσα τοῦ μέλλοντος, ἐτρέφοντο περὶ τὸ μᾶλλον ἀπαγχολοῦν καὶ τὸ ἀποτελοῦν τὸν διακριτικώτερον χαρακτήρα τοῦ λαοῦ τοῦ κατοικούντος τὰς τότε καλουμένας ἐπαρχίας τῆς Νέας Ἀγγλίας. Ἄλλ' ωτε τὸ μέγα τῆς ἡμέρας ἔργον ἐλησμονήθη, μολονότι ἐνόμισαν ἀνωφελές νὰ συζητῶσι τὰ καθέκαστα αὐτοῦ ἐν ὧρᾳ ἀργίας καὶ μὲ τὸ ποτάριον εἰς τὴν χειρα. Καθ' ὅλας τὰς πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς ἡπού ἀγούσας δόδους, οἱ δόδοι πόροι συνεχρότουν ἀθροίσματα μικρὰ, ἐν οἷς, μετὰ σεβασμοῦ μὲν πρὸς τὰ διακριθέντα πρόσωπα, ἐλευθέρως ὅμως καὶ ὡς ἐν κοινοβουλίῳ συνεζητοῦντο τὰ πολιτικὰ ἀποτέλεσματα τοῦ πανηγυρισθέντος μεγάλου ἔργου καὶ διτρόπος καθ' ὃν τὰ ἔχαρακτήρισαν οἱ διάφοροι ἀνδρες οἱ ἐκλεχθέντες τελιτάρχαι κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Παρὰ πάντων δὲ ἀνεγγωρίσθη διτεῖ ἡ δημητηρία, ἣν ἥδυνατό τις νὰ ὄνομασῃ ἱστορία, ἦτον δισ περίτεχνος, τόσῳ καὶ διδακτική. Καὶ ἐν γένει, μολονότι ἡ γνώμη αὐτοῦ εὑρεν ἀντίστασιν μετριόφρονα παρά τισι πελάταις δικηγόρου τινὸς ἀντίζηλου τοῦ ῥήτορος, παρὰ πάντων

δμω; ώμοιογήθη δτι ούδέποτε ἔξηλθε στόματος ανθρωπίου διμιά εὐγλωττοτέρα ἐκείνης, ἢν εἶχον πρὸ διλίγου ἀκούσει. Ἀκριβῶς δὲ τὰς αὐτὰς συζητήσεις εἶχον καὶ τινες ἐργάται κατασκευάζοντες τότε πλοιόν τι ἐν τῷ λιμένι, ὅπερ, κατ' αὐτοὺς, ἦτο τὸ ἐντελέστερον κατὰ τὰς ἀναλογίας πρότυπον τῆς ναυπηγικῆς ἀρχιτεκτονικῆς.

Αλλ' ἵστις εἶναι ἀναγκαῖον νὰ εἰπωμεν διίγα τινὰ καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ ῥήτορος, δπως τὸ τοσοῦτον ἀξιοσημείωτον τοῦτο διεκνοητικὸν τέρας καταλάβη τὴν οἰκείαν θέσιν ἐν τῇ παρέργῳ ἡμῶν καὶ ἐφημέρῳ ἀπαρθμήσει τῶν μεγάλων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἀνδρῶν. Ἡν λοιπὸν οὔτος τὸ σύνθησις μαντείον τῶν γειτόνων αὐτοῦ, δσάκις ἡτον ἀνάγκη συγκεντρώσεως τῶν ἰδεῶν ἐπὶ μεγάλης τινὸς ὑποθέσεως, ὡς ἡ προκειμένη. Ή παιδία του ἐθεωρεῖτο, καὶ δικαίως, κατ' ἀλογίαν, ἐκ τῶν ἐντελεστέρων καὶ γενικωτέρων, καὶ ἐθεωραῖον μάλιστα μετὰ πολλῆς τῆς ἀληθείας δτι ἔξεπληξε πολλοὺς εὐρωπαίους διδάκτορας, οἵτινες ἡθελησαν νὰ καταβῶσι μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ στάδιον τῆς ἀρχαίας φιλολογίας, προσελκυσθέντες ἐκ τῆς φήμης αὐτοῦ, ἡτις, ὡς ἡ θερμότης, καθόσον ἡσαν στενά τὰ περικλείοντα αὐτὴν ὄρια, κατὰ τοσοῦτον ἐλάμβανε καὶ πλειοτέρων τὴν ἔντασιν. Ἡν δὲ οὕτος ἀνθρωπὸς δστις ἔγνωριζε νὰ ὠρεληθῇ ἐκ τῶν ὑπερφυσικῶν τούτων πλεονεκτημάτων. Καὶ μόνον κατὰ μίαν περίστασιν ἔξεκλινε τῆς ὁδοῦ ἢν εἴχε διαγράψει ἔστιφ, τοῦ νὸ μὴ πράξῃ τι, δηλονότι, δυνάμενον νὰ ἐλαττώσῃ τὴν οὔτως ἀποκτηθεῖσαν φήμην. Ή περίστασις δὲ αὕτη ἦν, δτε ἐπέτρεψε τὴν ἐκτύπωσιν ἐνὸς τῶν πολυπόνων αὐτοῦ ῥήτορικῶν ἀριστουργημάτων, ἡ, ὡς ἐλεγεν δ πνευματωδέστερος ἀντίπειλός του, δ καὶ μόνος μετ' αὐτὸν νομομαθῆταις πόλεως, δτε συγκατένευσε νὰ συλλαβωσι καθ' ὅδὸν ἐν τῷ φυγοδίκων αὐτοῦ δοκιμίων. Άλλὰ καὶ ἡ περίπτωσις αὕτη, οἷς δήποτε καὶ ἀνπαρήγαγεν εἰς τὸ ἔξωτερικὸν ἀποτελέσματα, ἐσωτερικῶς ἐπούλησεν ἔτι μᾶλλον τὴν δόξαν του. Ἐλαμπε τότε εἰς τοὺς ὄφθαλμους τῶν θαυμαστῶν του καθ' ὅλην τὴν λάμψιν τῆς ἐντυπώσεως, καὶ εἰς μάτην τὸ οὐτιδάνον ἐκεῖνο καὶ ἄθλιον γένος—τῶν ζωύφιων τῶν τρεφομένων ἐκ τῆς ὑποστάσεως τῆς μεγαλοφυΐας—ἀπεπειράθη νὰ ὑποσκάψῃ ὑπόληψιν καθιερωθεῖσαν ὑπὸ τῆς γνώμης τοσούτων ἐνοριῶν. Τὸ φυλλάδιον διενεμήθη μετὰ φροντίδος εἰς τὰς ἐπαρχίας, ἔξεθεάσθη εἰς τὰς ἐσπερινὰς συναναστροφάς, μέχρι νεφελῶν ἀνεβιβάσθη ἐν ταῖς ἐφημερίσιν ὑπὸ μᾶλλου δμογενοῦς, ὡς εὐκόλως τὸ ἐνύει τις ἐκ τῆς ἀδελφικῆς, οὔτως εἰπεῖν, δμοιότητος τοῦ ὑφους, καὶ τέλος, χάρις εἰς τὸν ζῆλον θαυμαστοῦ μᾶλλον ἐνθουσιώδους, ἢ μᾶλλον τῶν λοιπῶν ἐνδιαφερομένου, περικλεισθὲν εἰς φάκελλον κομφότατον, ἐπιγραφὴν φέροντα πρὸς αὐτὸν τὸν βασιλέα τῆς Ἀγγλίας καὶ τίποτε διεγώτερον, ἐνεβιβάσθη σεβασμιώς εἰς τὸ πρώτον πλοιόν τὸ ἀναγκωροῦν διὰ τὴν φιλτάτην πατρίδα, ὡς ἀπεκάλουν κατανυκτικῶς τότε τὴν Ἀγ-

γλίαν. Οποίαν δὲ ἐντύπωσιν ἐπέφερεν εἰς τὸ ψυχρὸν πνεῦμα τοῦ δογματικοῦ Γερμανοῦ τοῦ κατέχοντος τότε τὸν ἀγγλικὸν θρόνον, τοῦτο ούδέποτε ἐγνώσθη, ἀν καὶ οἱ μεμυημένοι εἰς τὸ μυστήριον τῆς ἀποστολῆς ἐπὶ πολὺν χρόνον περιέμειναν εἰς μάτην τὴν σκοπουμένην ἀνταμοιβὴν τοσούτῳ θαυμαστοῦ προϊόντος τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας.

'Αλλ' ὅμως, μᾶλλα τὰ ὑπέροχα ταῦτα καὶ πολύτιμα προτερήματα, δ νόμιμος αὐτῶν κύριος καὶ κάτοχος ἢν τότε κατηλειμμένος ὑπὸ τοῦ μέρους ἐκείνου τῶν ἀσχολιῶν τῆς ἐπιστήμης του, διπερ εἰχε πλειοτέρχε σχέσεις μὲ τὰ δημοσιογραφικὰ ἔργα του, καὶ ἢν μάλιστα βεβισθεμένος εἰς αὐτὰ μετὰ τοσαύτης αὐταπαρήσεως ὥστε εὐλόγως; ἥθελε τις εἰκάσει δτι ἡ φύσις ἡ ἀφειδῶς προκινεῖσασα αὐτῶν διὰ τοσούτῳ σπανίων δώρων, ἐλησμόνησε νὰ προσθέσῃ εἰς ταῦτα καὶ ἀνάλογον δόσιν φιλαυτίας. Κριτικώτερός τις δμως ἄλλος παρατητής ἡδύνατο ἵστις νὰ ἴδῃ, ἢ τούλαχιστον νὰ νομίσῃ δτι βλέπει ὅπισθεν τῆς βεβισθεμένης ταύτης ταπεινοφροσύνης του, θριαμβευτικόν τις ἥθος, διπερ ἡδύνατο νὰ ἀποδοθῇ εἰς πᾶν ἄλλο, ἢ εἰς τὴν ἄλωσιν τοῦ Κουεβέκη. Ή ἀξιέπαινος ἔξις τοῦ οἰκονομεῖν καὶ τὰ ἐλάχιστα τοῦ χρόνου μόρια ἢν αἰτία τῆς ἐκτάκτου δραστηριότητος ἢν ἀνέπτυσσε κατὰ τὴν ἔξασκησιν ἐπαγγγέλματος τόσον ταπεινοῦ παραβαλλομένου πρὸς τὴν ἀκάθεκτον πρὸς τὰ ὑψη τάσιν τοῦ πνεύματος του.

'Αλλ' ἀφήσαντες τὸν εύνοούμενον τοῦτον τῆς φύσεως καὶ τῆς τύχης, ἃς μεταβῶμεν εἰς ἄλλο πρόσωπον, ἐντελῶς διαφέρον ἐκείνου καὶ εἰς ἄλλην συνοικίαν τῆς πόλεως διαμένον. Τὸ μέρος δὲ εἰς τὸ δροῖον μεταφέρομεν ἡδη τὸν ἀναγνώστην δὲν ἦτο τότε οὔτε περισσότερον, οὔτε διλιγότερον τοῦ ἐργαστηρίου ῥάπτου, δστις δὲν ἀπηξίου νὰ καταβαίνῃ καὶ εἰς αὐτὰς τὰς μηδαμινωτέρας λεπτομερείας τοῦ ἐπαγγγέλματός του καὶ νὰ ἴδαι διδιος δ μόνος συνεργάτης ἔστιου. Ή εὐτελῆς αὐτη οἰκοδομὴ ὑψοῦτο διλέγον τις ἀπὸ τῆς θαλάσσης, κατὰ τὴν ἐσχατιὰν τῆς πόλεως, καὶ ἐν θέσει τοιαύτῃ, ὥστε διδιοκτήτης ἡδύνατο νὰ βλέπῃ πᾶσαν τὴν καλλονὴν τοῦ ἐσωτερικοῦ νεωρίου καὶ καὶ αὐτὴν ἔτι τὴν γαλάνιον, ὡς λίμνης, ἐπιφάνειαν τοῦ στομίου τοῦ λιμένος. Πρὸ τῆς θύρας ἐξετείνετο δδός τις μικρὰ καὶ διλίγον συγναζούμενη, ἡ ἐπιφανινομένη δὲ ἔλλειψις πάσης περιποιήσεως καὶ πάσης τύρβης ἀπεδείκνυεν δτι οὐδὲν οὐνοικία αὐτὴ ἐχρημάτισε ποτε κέντρον τῆς ἐμπορικῆς εὐτυχίας τοῦ Νέου Διμένος.

Η ἡμέρα ἢν ἡδη περὶ τὴν δείλην καὶ δμως ἐφαίνετο ὡς πρωτίς ἔστιν, διότι ἡ αὔρα ἢ ἐνίστε ρυτιδοῦσα τῆς θαλάσσης τὴν ἐπιφάνειαν εἰχε τὴν συνήθη ἐκείνην γλυκύτητα τοῦ ἀμερικανικοῦ φθινοπώρου. Ο τίμιος ῥάπτης κατεγίνετο εἰς τὸ ἔργον του, καθήμενος ἐπὶ τοῦ σκαμνίου του πλησίον ἡνεῳγμένου τινὸς παραθύρου, καὶ μᾶλλον εὐχαριστημένος ἐκ τῆς καταστάσεως του ἢ πολλοὶ ἄλλοι ἀνθρωποι οδος ἡ τύχη ἔθεσεν ὑπὸ παραπτά-

σματικέται καὶ ξηροσά. Ἐξώθεν δὲ τοῦ μικροῦ τούτου ἐργαστηρίου, χωρικός τις ὑψηλὸς μὲν τὸ ἀνάστημα, σκαίδες δὲ τὴν ὄψιν, ἀλλ’ εὔτωμος καὶ ζωηρὸς ἐταλάντευε τὸ σῶμα, στηρίζων τὸν ὕδων ἐπὶ τοῦ τοίχου τοῦ ἐργαστηρίου. Ἐφαίνενος δὲ περιμένων τὸ ἔνδυμα ὅπερ ὁ ράπτης εἰργάζετο, διὰ τοῦ ὅποιου προύτιθετο νὰ κοσμήσῃ τὸ χάριεν σῶμά του εἰς ἐκκλησίαν τινὰ τὸ προσεχὲς σάββατον.

Οπως συντέμωσι δὲ τὰς στιγμὰς, καὶ ἵστας διπλαῖς ἔξιλεωθῇ διφορδῆς γαργαλισμὸς τῆς γλώσσης, εἰς δὲν διαχειριστῆς τῆς βελόνης ἐνίστε ἦν ὑποκείμενος, ὀλίγισται στιγμαὶ παρῆλθον μὴ τιμηθεῖσαι καὶ ὑπὸ τινος λέξεως ἐκατέρωθεν. Ἐπειδὴ δὲ η συνδιάλεξις αὐτῶν ἔχει μεγάλην καὶ ἀμεσον πρὸς τὴν ὑπόθεσιν τῆς μυθιστορίας ἡμῶν σχεσιν ἃς μᾶς ἐπιτραπῆ νὰ ἀναφέρωμεν ἐξ αὐτῆς ὅσα νυμίζομεν ἐπιτηδειότερα πρὸς διευκρίνησιν τῶν ρήθυσμάνων. Παρκαλεῖται δὲν ὁ ἀναγνώστης νὰ σημειώσῃ διτὶ διφορδῆς τὴν γέρων ἥδη παρηκμακῶς καὶ δῆλος ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ του διτι, — εἴτε διότι η τύχη τὸν κατέτρεξε πάντοτε, εἴτε διότι τὸν ἀπέβαλεν ἀκολούθως τῆς εὐνοίας της, — μόλις ἐπήρκει δι’ ἀπαύστου ἐργασίας καὶ συντόνου λιτότητος νὰ θεραπεύῃ τὰς ἀνάγκας τοῦ οἴκου του, καὶ διτὶ διφορδῆς του ἦν νεανίας τις οὐ η ἡλικία καὶ η ὄψις ἐδείκνυον διτὶ η ἀπόκτησις στολῆς ἐντελοῦς ἦν δὲν αὐτὸν μέγα συμβεβηκός, ἀξιον νὰ ἀφήσῃ ἐποχὴν ἐν τῷ βίῳ του.

— Ναι, ἔλεγεν δὲ ἀκάματος ἐριουχοκόπτης ἀφῆσας εἰδός τι σεναχμοῦ, δὲν ἥδυνατό τις νὰ ἐκλαβῇ εὐλόγως εἴτε ὡς ἔνδειξιν ἡθικῆς αὐταρεσκείας, εἴτε ὡς προϊὸν τοῦ ἐκ τῶν ἐπιπόνων ἔργων του φυσικοῦ κόπου· ναὶ σπανίως ἐξῆλθον ἀπὸ ἀνθρώπινον στόμα λόγοι καλήτεροι ἐκείνων οὓς διρήτωρ ἡμῶν ἀπήγγειλε σήμερον. Ότε ἐλάλει περὶ τῶν πεδιάδων τοῦ πατρὸς Ἀβραάμ, περὶ τοῦ καπενοῦ καὶ τῆς σφραγῆς τῆς μάχης, τόσον βούθεως μὲ συνεκίνησην, ἀγχητῆ μου. Ταπεινὴ, ὡστε, σοῦ ὀμιλῶ εἰλικρινῶς, παρ’ ὀλίγον νὰ πείσῃ καὶ ἐμὲ τὸν ἔδιον νὰ ἀφήσω τὴν βελόνην καὶ νὰ ὑπάγω νὰ ζητήσω τὴν δόξαν ὑπὸ τὰς σημαίας τοῦ βασιλέως.

Ο νεανίας, οὖ τινος τὸ βαπτιστικὸν ὄνομα, η τὸ δο τὸν ὡς καὶ σήμερον ἔτι λέγουσιν ἐν τῇ Νέᾳ Ἀγγλίᾳ, ἔξελέχθη ὑπὸ τῶν εὑρυῶν γονέων του ὅπως ἐκφράσωτι τὰς περὶ τοῦ μέλλοντος αὐτοῦ ἐπιδιάς των, ἐστρεφε τότε τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸν ἀρειμάνιον ράπτην καὶ εἰς τὸ βλέμμα του ἔλασμψεν ἔκφρασις σαρκασμοῦ ἀποδείξασα διτὶ η φύσις οὐδαμῶς ἐστέρησεν αὐτὸν τοῦ πλεονεκτήματος τῆς ἀστειότητος ἀν καὶ η ἰδιότης αὐτη κατεπνίγη ὑπὸ τῆς βίας ἔξεων ἴδιορρόθμων καὶ ὑπὸ ἀνατροφῆς οὐχὶ κατωτέρχ.

— Ίδου, τῷ δόντι, λαμπρὰ περίστασις διὰ τοὺς φιλοδέξους, γείτον Ὀμέστην, εἶπε, σήμερον ὅτε δ βασιλεὺς ἀπώλεσε τὸν γενναιότερον τῶν στρατηγῶν του.

— Ναι, ναι, ἀπέκριθη δ ἀγαθὸς ράπτης, θετις ἐν τῇ νεότητι, η ἐν τῇ μέσῃ ἡλικίᾳ του, τόσον σκληρῶς είχεν ἀπατηθῆ ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν ἐπαγγέλματος, ναι εἶναι λαμπρὰ περίστασις καὶ κολακευτικὴ διὰ νέον εἰκοσιπενταετῆ. Ἀλλ’ ἐγὼ δοτις πλέον διηλθον τὸ περισσότερον μέρος τῆς ζωῆς μου, εἶμαι ηναγκασμένος νὰ μείνω μέχρι τέλους ἐδῶ ὅπου μὲ βλέπεις. Ἀλλὰ τὶς σοῦ ἔβαψε τὸ ἐριούχον, Ταπεινὲ; Εἶναι τὸ ὠραιότερον κατὰ τὸ χρῶμα ἀφ’ ὅσα ἐπέρχασαν ἀπὸ τὰς χειράς μου αὐτὸ τὸ φινιόπωρον.

— Ἐννοεῖται διτὶ η μήτηρ μου, γείτον Ὀμέστην, καὶ βλέπεις διτὶ οὐδεὶς ἄλλος νέος εἰς ὅλην τὴν νῆσον θὰ ηναι κάλλιον ἐμοῦ ἐνδεδυμένος. Ἀλλ’ ἐπειδὴ δὲν δύνασαι πλέον νὰ γίνῃς στρατηγὸς, θὰ παρηγορηθῆς τούλαχιστον μαθών διτὶ δὲν θὰ πολεμήσωσι πλέον ἄνευ σοῦ. Ὁλοι εἶναι σύμφωνοι διτὶ οἱ Γαλλοι δὲν θὰ ἀντισταθοῦν πλέον ἐπὶ πολὺ, καὶ διτὶ ἀποκτῶμεν σύτω τὴν εἰρήνην δι’ ἔλειψιν ἔχθρῶν.

— Τόσω καλήτερα! τόσω καλήτερα, φίλτατέ μου. Οστις, ως ἐγὼ, εἶδε τὰς καταστροφὰς τοῦ πολέμου, καὶ δόξα, τῷ Θεῷ, εἶδα ἔως σήμερον πολέμους παντὸς εἰδούς, γνωρίζεις πόσον πρέπει νὰ ἐπιθυμῇ τὰς φυσικὰς γλυκύτητας τῆς εἰρήνης.

— Δὲν εἶσαι λοιπὸν, καλὲ ἄνθρωπε, ὀλως διόλου ἀσχετος πρὸς τὸ νέον ἐπάγγελμα τὸ ὄποιον μελετᾶς ν’ ἀκολουθήσῃς;

— Ἔγω! ἐπέρασα πέντε πολυχρονίους καὶ καταστρεπτικοὺς πολέμους, καὶ δύναμαι νὰ εἴπω, διτὶ, δόξα τῷ Θεῷ, τοὺς ἐπέρασα εύτυχως, καθόρι δὲν ἔλειπα οὔτε ἀμυχὴν βελόνης. Ναι, πέντε πολυχρονίους, καταστρεπτικοὺς καὶ δύναμαι μάλιστα νὰ εἴπω ἔτι, ἐνδόξους πολέμους διηλθον σῷος καὶ οὐγίνες.

— Θὰ διέτρεξες δμ ως πολλοὺς κινδύνους, γείτον· ἀλλ’ ἐγὼ δὲν ἐνθυμοῦμαι εἰς τὴν ζωῆς μου νὰ ηκουσα εἰμὴ περὶ δύο μικρῶν ἐρίδων τῶν Γάλλων.

— Εἶσαι πατέριον ἐνώπιον ἀνθρώπου κλείσαντος τὸ ἔξηκοστόν του ἔτος. Αρίθμει λοιπόν. — Εχομεν κατὰ πρῶτον τὸν πόλεμον τοῦτον, τὸν παρόντα, διτὶς τῷ ὄντι εἶναι ηδη περὶ τὰ τέλη του. Εχομεν ἀκολούθως τὸ συμβεβηκός του 1745 διτὶ δ γενναῖος Βάρεν διέδραμε τὰ παράλια μας, ὀλεθρος γεννέμενος τῶν ἔχθρῶν τῆς αὐτοῦ μεγαλειότητος καὶ ὑπεραστῆς τῶν ὑπηκόων της.

Ακολούθως ἔρχεται δ πόλεμος τῆς Γερμανίας περὶ τοῦ διοικού μας διηγήθησαν πράγματα τρομερὰ καὶ κατὰ τὸν ὄποιον οἱ ἀνθρώποι ἐπιπτον ὡς τὸ χόρτον ὑπὸ τὴν χειρα του θεριστοῦ. Καὶ οὕτως ἔχομεν τρεῖς. Ο τέταρτος πόλεμος ητον η ἀπανάστασις του 1715 περὶ τοῦ διοικού δὲν καυχῶμαι διτὶ γνωρίζω μεγάλα πράγματα, καθότι τότε ημην πολὺ νέος ἀκόμη. Ο πέμπτος ητο μία τρομερὰ φήμη διαδοθείσα εἰς τὰς ἀπαρχίας, διτὶ ε-

πανχετάτησαν οἱ μαῦροι καὶ οἱ Ἰνδοὶ καὶ ὅτι ἔμελλον νὰ θυσιάσωσιν ἀνηλεῶς τοὺς χριστιανοὺς χωρὶς κανὸν νὰ τοῖς ἀφήσωσι μίαν στιγμὴν διὰ νὰ μετανοήσωσι.

— Μὰ τὴν πίστιν μου, πάντοτε σὲ ἔθεωρουν ἀνθρώπων εἰρηνικὸν καὶ φιλόσυχον, ἐπανέλαβεν δὲ χωρικὸς ἔκπληκτος, καὶ ποτὲ οὐδὲ εἰς τὸν νοῦν μου κανὸν ἤλθεν ὅτι οὐ εἶδες τοσαῦτα καὶ τόσους σπουδαῖα συμβεβηκότα.

— Δὲν ἀγαπῶ νὰ καυχῶμαι, Ταπεινὲ ἄλλως θὰ ἐπρόσθετα εἰς τὸν κατάλογόν μου καὶ πολλὰς ἄλλας περιπετείας τοῦ βίου μου· ως π. χ. τὸν μέγαν ἐν Ἀνατολῇ πόλεμον, δοτις συνέβη τῷ 1732 περὶ τοῦ Θρόνου τῆς Περσίας. Ἀνέγγωσες βέβαια τοὺς νόμους τῶν Μήδων καὶ τῶν Περσῶν. Λοιπὸν, δὲ αὐτὸς θρόνος δὲ δώσας τοὺς νόμους τούτους ἦτο τότε ἀντικείμενον τρομερᾶς ἔριδος, καθ' ἣν τὸ αἷμα ἔρρεεν ως τὸ ὕδωρ. Ἄλλ' ἐπειδὴ τοῦτο δὲν ἐγίνετο εἰς χριστιανικὸν τόπον, δὲν δύναμαι νὰ σοὶ δώσω ἀληθῆ λόγον αὐτοῦ, ως δύναμαι νὰ σοῦ εἴπω περὶ τῆς παρομοίας ταραχῆς τοῦ Πέρθη, πόλεως κειμένης ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ βασιλείου διοικούμενης καὶ ἔγω.

— Πολλὰ μέρη τοῦ κόσμου πρέπει νὰ περιῆλθες καὶ νὰ ἤρχισες ἀπὸ πολὺ πρωτὶ τὰς δόδοις πορίας σου, καλές ἀνθρώπες, διὰ νὰ ἴδῃς τόσα πράγματα καὶ νὰ μὴ πάθῃς τίποτε.

— Ναι, ναι, δσον ὀλίγον καὶ ἀν ώδοις πόρησα, Ταπεινὲ, ὑπῆγα δμως δις διὰ ξηρᾶς εἰς Βοστώνην, καὶ ἀπαξ διέπλευσα τὸν μέγαν πορθμὸν τῆς Μακρᾶς Ἰσλάνδρης, ὅπως καταβῶ εἰς τὴν πόλιν Γόρκην. Ἡ τελευταία αὕτη ἐπιχείρησις μάλιστα εἶναι λίαν κινδυνώδης, καθότι εἶναι ἀνάγκη νὰ διέλθῃς διὰ μέρους, δμοιαζοντος κατὰ τὸ ὄνομα τὴν εἰσόδον τοῦ Τοπαίου.

— Ήκουσα πολλάκις νὰ δμιλοῦν περὶ τοῦ μέρους τοῦ καλομένου Θύρας τοῦ Ἅδου καὶ δύναμαι μάλιστα νὰ σοὶ εἴπω ὅτι γνωρίζω ἐντελῶς ἀνθρώπων δοτις διηλθε δι' αὐτῆς δις, ἀπαξ πορευόμενος εἰς τὴν Γόρκην καὶ ἀπαξ ἐπανερχόμενος εἰς τὸν οἰκόν του.

— Τὸ πιστεύω καὶ ἀρκετὸν εἶναι τοῦτο. Ἄλλα σοὶ ωμίλησε καὶ περὶ τοῦ μεγάλου Λεβῆτος (Μαγμίτη) δοτις κοχλαζεὶς καὶ τρέμεις ως ἀν δεελζεβούλ ἦτον ἐντὸς του καὶ τὸν ἐτάρασσε; Σοὶ ωμίλησε περὶ τῆς Ράχεως τοῦ Ἀγριοχόρου, ἀπὸ τὴν δοποίαν τὸ ὕδωρ πίπτει μὲ περισσοτέραν δρμὴν ἀφ' δι, τι εἰς τοὺς μεγάλους κατάρρακτας τῶν δυτικῶν μερῶν; Χάρις εἰς τὴν ἐπιδεξιότητα τῶν ναυτῶν μας τὴν ἐπεράσαμεν εὐθηνά, ἐνῷ πρέπει νὰ τὸ δυολογήσω, καὶ ὀλίγον φροντίζω ἀν γελάσητις διὰ τοῦτο, εἶναι ἀπόδειξις ἀναμφισβήτητος περὶ τῆς γενναιότητος τοῦ ἀνθρώπου δοτις τολμήσῃ νὰ διαβῇ τὸν τρομερὸν τοῦτον πορθμὸν. Ηγκυροβολήσαμεν εἰς τινὰς νήσους ὀλίγον ἀπεγκύουσας τοῦ μέρους τούτου τῆς πόλεως καὶ ὅτειλαμεν τὴν λέμβον μετὰ τοῦ πλοιάρχου καὶ δύο ἀνδρείων ναυτῶν δπως ἴδωσιν ἀν ἦτο τόπος ἥ-

συχος καὶ εἰρηνικός. Πληροφορηθέντες δὲ περὶ τούτου, δοιοι οἱ ἐπιβάται ἀπέβημεν εἰς τὴν ξηράν καὶ τὸ πλοίον ἔφθασε κατόπιν, δόξα τῷ Θεῷ, σῷον καὶ ἀδλαβές.

— Διέβητε τὴν Θύραν τοῦ ἄδου διὰ ξηρᾶς; ηρώτησεν δὲ χωρικὸς προσεκτικός.

— Βεβαίως διότι θὰ ἦτον ἀμάρτημα μέγα καὶ θρησκείας κατὰ τῆς θείας προνοίας ἀν ἐπράττομεν ἄλλως ἐνῷ ἐβλέπομεν διτὶ τὸ καθηκόν μας δὲν μᾶς ἡνάγκαζες νὰ ἐκτεθῶμεν εἰς τόσῳ μέγαν κινδυνον Ἀλλ' ὅλος δὲ κινδυνος ἐκεῖνος παρῆλθεν διτὶ παρέλθη ἐλπίζω καὶ δὲ σκληρὸς οὗτος πόλεμος, εἰς δὲν ἐλάσσομεν ἀμφότεροι μέρος, καὶ τότε ἐλπίζω πάλιν, διτὶ ἡ μεγαλείστης του θὰ στρέψῃ τὴν σεπτὴν προσοχὴν του ἕπει τῶν πειρατῶν τῶν λεηλατούντων τὰ παράλια, καὶ θὰ διατάξῃ τινὰς τῶν γενναίων ἔκείγων πλοιάρχων του νὰ μεταχειρισθῶσι τοὺς κακούργους τούτους δπως αὐτοὶ μεταχειρίζονται τοὺς ἄλλους Θά ἦναι δὲ λαμπρότατον θέαμα διὰ τοὺς ἐξησθενημένους ἐκ τῆς ήλικίας ὄφθαλμούς μου, τὸ νὰ ἰδω τὸν ἐπὶ τόσον χρόνον καταδιωκόμενον Ἐρυθρὸν Πειρατὴν ρυμουλκούμενον ὑπὸ βασιλικοῦ πλοίου.

— Εἶναι λοιπὸν τόσον ἀπάνθρωπος κακούργος αὐτὸς, περὶ τοῦ ὅποιου δμιλεῖς;

— Αὐτὸς; καὶ εἰς μόνον εἶναι; ὑπάρχουν πολλοὶ εἰς τὸ λαθρεμπορικὸν αὐτὸς πλοίον καὶ ὅλοι εἶναι λησταὶ βαμμένοι εἰς τὸ ἀνθρώπινον αἷμα ἀπὸ τοῦ πλοιάρχου μέχρι τοῦ δηπηρέτου παιδός. Εἶναι δυστύχημα μέγα, εἶναι πρᾶγμα φρικτὸν, Ταπεινὲ, τὸν ἀκούντης τὰς κακουργίας τὰς δοποίας κατεργάζονται εἰς τὰς θαλάσσας τοῦ Βασιλέως.

— Ήκουσα πολλάκις νὰ λαλῶσι περὶ τοῦ Πειρατοῦ, ἀπεκρίθη ὁ χωρικός, ἀλλὰ ποτὲ δὲν ἤκουσα τὰ καθέκαστα τῶν πειρατειῶν του.

— Καὶ πῶς θέλεις, νέες φίλε μου, σὺ δοτις κατοικεῖς εἰς τὰ μεσογεια μέρη, νὰ ἡζεύρῃς τὰ συμβαίνοντα εἰς τὸν ὡκεανὸν ως ἡμεῖς οἱ κατοικούντες λιμένα τόσῳ συχναζόμενον ὑπὸ τῶν ναυτῶν. Ἄλλα φοβοῦμαι μήπως ἐπιστρέψῃς ἀργά εἰς τὴν οἰκίαν σου, Ταπεινὲ, προσέθετο βλέπων τὸν κλίνοντα πρὸς τὴν δύσιν ἥλιον, διότι πρέπει νὰ ἦναι πέμπτη ἡ ὥρα καὶ σὺ ἔχεις νὰ περιπατήσῃς δέκα μίλια διὰ νὰ διάσπασης εἰς τὴν ἐπαυλιν τοῦ πατρός σου.

— Ή δόδες εἶναι δμαλὴ καὶ δ λαδὸς εἶναι τίμιος, ἀπεκρίθη ὁ χωρικός, δοτις δλίγον ἔφροντις ἀν ἦτον καὶ μεσονύκτιον, ἀφοῦ ἥδυνατο νὰ ἀκούσῃ περὶ τῶν τρομερῶν ἔκείνων κλοπῆν καὶ νὰ τὰς μεταδιηγηθῇ εἰς ἔκείνους οἵτινες ἐγνώριζε καλῶς διτὶ ἦθελον συνθλίβεσθαι πέριξ αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐπιστροφήν του, δπως μάθωσι τὰ νέα τοῦ λιμένος.

— Καὶ εἶναι τῷ δόντι τόσον φοβερὸς καὶ τόσον ἐπιζήτητος δσον λέγει δ λαδός;

— Ἐπιζήτητος; Ολίγοι ναῦται διαπλέουσι τὸν ὡκεανὸν, καὶ ἀν ἦναι ἀνδρεῖοι ως ὁ στρατηγός

τῶν Ἰουδαίων. Ἰωσῆς, οἵτινες δὲν θὰ ἐπεθύμουν μᾶλλον νὰ ἴδωσι τὴν ξηράν, παρὰ τὰ ίστια τοῦ κατηρχμένου αὐτοῦ πειρατοῦ. Οἱ ἄνθρωποι πολεμοῦσι περὶ τῆς δόξης, Ταπεινὴ, ως δύναμαι νὰ εἴπω δτὶ τὸ εἰδὸν ὀρθαλμοφχνῶς διελθὼν τόσους πολέμους, ἀλλ' οὐδεὶς ἐπιθυμεῖ νὰ συναπαντήθῃ μὲ ἔχθρὸν ὅστις, ἄμα σὲ πλησάσαι, υψόνει σημαίαν αἷματοβαφῆ καὶ ὅστις εἶναι ἔτοιμος νὰ πετάξῃ εἰς τὸν άέρα καὶ φίλους καὶ ἔχθρους; ἄμα αἰσθανθῇ διὰ διὸ βραχίων τοῦ Σατανᾶ δὲν δύναται νὰ τὸν βοηθήσῃ.

— Ἀφοῦ λοιπὸν εἶναι τόσον λυσσώδης, ἐπανέλαβεν διὸ νεανίας ἀνθρώπως τά στιχαρά μέλη του μετ' ὃθους ἀλαζονικοῦ, διατί η νῆσος καὶ αἱ ἀποικίαι δὲν στέλλουσι κανένα πλοῖον καταδρομικὸν νὰ μᾶς τὸν φέρῃ ἐδῶ διπώς εὔρει τὴν πρέπουσαν εἰς αὐτὸν ἀγχόνην; Ἄς κρούση πρὸς τοῦτο τὸ τύμπανον εἰς τὴν γειτονίαν μας καὶ ὑπόσχομαι δτὶ θὰ παρουσιασθῇ τούλαχιστον εἰς ἔθελοντής.

— Ιδοὺ τῇ ἀληθείᾳ ὑποσχέσεις νέου δστις δὲν γνωρίζει τὶ ἔστι πόλεμος. Τι χρησιμεύουν αἱ ἀγχόναι εἰς ἀνθρώπους οἵτινες ἐπωλήθησαν εἰς τὸν διάβολον; Εἰδαν πολλάκις τὸν Πειρατὴν, τὴν νύκτα ἡ μόλις ὁ ἥλιος ἔδει, πλησίον τῶν καταδρομικῶν τοῦ βασιλέως καὶ ἐνῷ τὴν νύκτα οἱ βασιλικοὶ ναῦται ἐνδιμίζον δτὶ τοὺς εἰχον καὶ εἰς τὰς ἀλύσεις, τὸ πρωΐ ἔφευγε τὸ πουλάκι, διάβολος γνωρίζει πᾶς.

— Καὶ οἱ κακοῦργοι αὐτοὶ εἶναι λοιπὸν βρυμένοι εἰς τὸ αἷμα καὶ τοὺς ὄνομάζουν διὰ τοῦτο Ἐρυθρούς.

— Ὁχι, ἀλλὰ τοῦ ἀρχηγοῦ των διτίλος εἶναι τοιοῦτος, ἀπεκρίθη διὰ ἀξίος ράπτης ὑπερήφανος διὰ τὴν σπουδαιότητα ἡτις τῷ πειρεποιεῖτο ἐκ τῆς γνώσεως μύθου τόσον σπουδαῖον, καὶ τοιοῦτο εἶναι καὶ τὸ ὄνομα δι' οὐ καλοῦσι τὸ πλοῖον, διότι οὐδεὶς ἄνθρωπος πλησιάσας αὐτὸν ἐπέτρεψεν διπῶς μᾶς εἰπῆ ἀντὶ ἔχη ἀλλο ὄνομα καλήτερον ἡ χειρότερον. Τὸ πλοῖον διοιάζει ὀλκάδα βασιλικὴν, καθὼς λέγουν, καὶ ως πρὸς τὸ σχῆμα καὶ ως πρὸς τὴν ἐφοπλισμόν. Ἄλλ, ως ἐθαύματος, πολλὰς μεγάλας φρεγάτας διέφυγε, καὶ ἀπαξ μάλιστα — ἀς τὸ εἴπωμεν μεταξὺ ἡμῶν, διότι οὐδεὶς εὐπειθής πολίτης θήθει τολμήσῃ νὰ διηγηθῇ φανερὰ συμβεβηκός τόσον σκανδαλῶδες — ἔμεινεν, ἐπιμίαν διόκληρον ὥραν, ὑπὸ τὸ πῦρ δικρότου πεντήκοντα κανονίων, καὶ ἐφάνη εἰς δλους δτὶ ἐβυθίζετο, ως βολίς, εἰς τὸν πυθμένα τῆς θαλάσσης, ἀλλ' ἐνῷ ἔκαστος ἐπευφήμει καὶ συνεχαίρετο τὸν γείτονά του διὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ τέρατος τούτου, εἰσῆλθεν εἰς τὸν λιμένα πλοῖον προερχόμενον ἐξ Ἰνδίων, διπερ ἐληστεύθη ὑπὸ τοῦ πειρατοῦ τὴν αὐτὴν πρωίτην τῆς νυκτὸς καθ' ἦν πάντες τὸν ἐνδιμίζον ἀπολεσθέντα. Καὶ τὸ ἔτι χειρότερον, ἐνῷ τὸ βασιλικὸν δικρότον ἐπεσκευάζετο καὶ ἐφοράτοντο αἱ ἐκ τῶν σφιχτῶν ἀνοιχθεῖσαι οὐπαὶ, διεδράμε τὰ παράλια τόσον ζωηρός καὶ

τόσον κομψὸς μάλιστα, ὡςτε ἥθελεν ὑποθέσει τὶς δτὶ δὲν τῷ συνέβη τίποτε ἔκτακτον.

— Ὁ! ἀλλ' αὐτὸς εἶναι ἀνήκουστον! ἀπεκρίθη ὁ χωρικὸς, εἰς δὲν η διήγησις ἥρχισε νὰ προξενεῖ ἐντύπωσιν ἐπαισθητήν. Εἶναι λοιπὸν εὔστροφαν πλοιον, εἶναι εὔμορφον; Ή μᾶλλον, εἶναι βέβαιον δτὶ ὑπάρχει ἀκόμη;

— Ὡ! ως πρὸς τοῦτο αἱ γνῶμαι διαφέρουν. Ἀλλοι λέγουσι ναι, ἄλλοι λέγουσιν ὅχι. Ἀλλ' ἐγὼ γνωρίζω ἐντελῶς ὅντες ποιον δστις ἐταξίδευσεν διόκληρον μίαν ἔδομάδα μετά τινος ναυτικοῦ, δστις, παρασυρθεὶς ὑπὸ τῆς τρικυμίας, ἐπεισεν ἐως ἵεις ἐκατὸν ποδῶν ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ πλοίου τούτου. Βέβαια δὲ η χεὶρ τοῦ Ἱψίστου εἶχε ταράξει τόσον τὴν θάλασσαν, ὡςτε ὁ Πειρατὴς μόλις ἐπήρκει εἰς τὸ νὰ σώσῃ τὸ διόδιον αὐτοῦ πλοιον. Ο φίλος τοῦ φίλου μου εἶδε λοιπὸν ὅχι μόνον τὸ πλοῖον ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν πλοίαρχον, χωρὶς νὰ διατρέξῃ τὸν ἐλάχιστον κίνδυνον. Ἐλεγεν δτὶ διὸ Πειρατὴς ἡτο καθ' ἡμισυ ἀκόμη παχύτερος τοῦ ἀγίου ιεροκήρυκός μας, δτὶ εἶχε τὰς τρίχας ψαράς καὶ ὄφθαλμον; τοὺς δποίους οὐδεὶς θὰ ἐπεθύμει νὰ ἰδῃ καὶ δεύτερον. Τὸν εἶδε τόσον καλῶς δσον ἐγὼ βλέπω σὲ, διότι δικαοῦρος ἴστατο ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τοῦ πλοίου του νεύων πρὸς τὸν τίμιον ἐμπορον νὰ μὴ προχωρήσῃ, μήπως τὰ πλοιάτων συγκρουσθῶσι.

— Ήγον ἀπότολμος ναύτης δ ἔμπορος οὐτος, ἀφοῦ ἐτόλμησε νὰ πλησιάσῃ τόσον τοιοῦτον ἀσπλαγχνον ληστήν.

— Σὲ βέσιιώ, Ταπεινὴ, δτὶ οὐδ' αὐτὸς δὲν τὸ θήθει. Ἀλλὰ η νῦν ἡτο τόσῳ σκοτεινή!

— Σκοτεινή! ὑπέλαβεν δ ἄλλος. Πῶς λοιπὸν κατώρθωσε νὰ ἰδῃ τόσον καλῶς;

— Τι τὰ θέλεις, αὐτὸς δὲν τὸ ἡξεύρει κανεῖς, δτὶ δμως εἶδεν δσα σοὶ εἶπον, τὰ εἶδε. Καὶ ὅχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ σημείωσιν ἐντελῆ ἔλαβε περὶ τοῦ πλοίου, διπῶς τὸ ἀναγνωρίση, ἀντὶ η τύχη η η θεία πρόνοια τὸ ἔθετόν ποτε πάλιν εἰς τὴν διάβασίν του. Ήτο λοιπὸν μακρὸν μαύρον πλοῖον, βεβουθισμένον σχεδὸν δλον εἰς τὸ διώρ, ως δ δφις εἰς τὸν χλόην, ἀποπνέον διαβολικόν τι καὶ παρέχον δψιν ὅχι ἔντιμον. Επειτα δλοι λέγουσιν δτὶ τρέχει ταχύτερον τῶν νεφῶν καὶ δτὶ δὲν τὸ μέλει δπόθεν καὶ ἀντὶ πνέη δ ἀνεμος. Τοιουτοτρόπως, προσθέτουσι, δὲν εἶναι εύκολωτερον τὸ νὰ διαφύγῃς τὴν καταδίωξιν, ἀπὸ τὸ νὰ διαφύγῃς τὴν ὑποδοχὴν δποίαν σοὶ ἐτοιμάζει. Καθ' δλα δὲ δσα ηκουσα, ἔχει κάποιαν δμοιότητα μὲ τὸν σωματέμπορον ἔκεινον τὸν ἀπὸ μιᾶς ἔδομάδος προσωριμηνόν ἔκει κάτω εἰς τὴν εἰσόδον τοῦ λιμένος, Κύριος οἶδε διὰ τίνα σκοπόν.

— Εν τούτοις, ἐπειδὴ δ φιλόλογος ράπτης εἶχε χάσει, φυσικῷ τῷ λόγῳ, πολλὰς στιγμὰς πολυτίμους διπῶς διηγηθῇ τὴν ίστορίαν ταύτην, ἐσπευσε μετά τὸ τέλος αὐτῆς νὰ τὰς ἀναπληρώσῃ διὰ συντόνου δραστηριότητος, συνδράμων τὴν ταχεῖαν κίνησιν τῆς χειρὸς τῆς κρατουσης τὴν βελόνην,

δι' ἀναλόγων κινήσεων τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν ὄμων. Τότε δὲ καὶ ὁ χωρικὸς, σύτινος τὸ πνεῦμα εἰχεν ἐμπλησθῆ ἐκ τῶν διηγήσεων οὐδὲ εἶχεν ἀκούσει, ἔστρεψε τοὺς ὄφθαλμους πρὸς τὸ πλοῖον ὅπερ δὲ τέτορες τῷ ἑδείκνυε διὰ τοῦ δικτύου, ὅπως λάβῃ ιδέαν τινὰ περὶ αὐτοῦ καὶ ὅπως ἐντυπώσῃ κάλλιον εἰς τὸ πνεῦμα του πᾶν διτεῖς σχέσιν τινὰ πρὸς ἴστορίαν τόσῳ περίεργον καὶ δυνηθῇ οὕτω νὰ τὴν διηγηθῇ κατόπιν ἐμπειριστατωμένως. Κατ' ἀνάγκην λοιπὸν ή συνδιάλεξις διεκόπη, ἐνόσῳ οἱ δύο φίλοι ἦσαν ἐνησχολημένοι, οἱ εἰς ῥόπτων καὶ δὲ ἄλλος παρατηρῶν. Ἀλλ' ή σιωπὴ αὗτη διεκόπη αἴφνης ὑπὸ τοῦ πρώπου ὅστις ἔκοψε τὸ νῆμα δι' οὐ ἀπετελείωσε τὸ ἔνδυμα τοῦ Ταπεινοῦ, ἔρριψεν ἀμφότερα ἐπὶ τῆς ἔργατικῆς του τραπέζης, ὑψώσας τὰς διόπτρας του ἐπὶ τοῦ μετώπου, καὶ σταυρώσας τοὺς βραχίονας ἐπὶ τῶν γονάτων του εἰς τρόπον ὥστε διὰ τῶν ποδῶν νὰ σηματίσῃ ἐντελῇ λαβύρινθον; ἔχλινε τὸ σῶμα πρὸς τὰ ἐμπρός, τόσον ὥστε η κεφαλή του νὰ ἐξέλθῃ τοῦ παραθύρου, καὶ διεύθυνε καὶ αὐτὸς τὰ βλέμματά του πρὸς τὸ πλοῖον ἐφ' οὐ οἱ ὄφθαλμοι τοῦ συντρόφου του ἔμενον διαρκῶς προσηλωμένοι.

— Ἡξενρεῖς, Ταπεινὲ, τῷ εἶπεν, διοῖοι ἀλλοκοτοι διαλογισμοὶ, διοῖα σκληροὶ ὑπόνοιαι βασανίζουν τὸ πνεῦμά μου ὡς πρὸς τὸ πλοῖον τοῦτο; Λέγουν διτεῖς εἶναι σωματεμπορικὸν ἐλθὸν ἐνταῦθα ὅπως λάβῃ ὄδωρο καὶ ἔύλος ἀλλ' εἶναι σήμερον μία ἔβδομάς τοῦ εὑρίσκεται ἐκεῖ καὶ στοιχηματίζω τὴν κεφαλήν μου ἀν ἀκόμη ἔλαχεν εὔτε ἔνα δαυλόν. Ως πρὸς τὸ ὄδωρο, σοὶ ἀποκρίνομαι διτεῖς δι' ἐκάστην φανέδα εἰσαγομένην ἔξαγει τούλαχίτον δέκα βιρέλια ρουμίου τῆς Ἰαματικῆς. Ἐπειτα δὲ ἡμέρες νὰ πχρατηρήσῃς διτεῖς ἡγκυροβόλησεν εἰς μέρος διοῖα δὲν τὸ φθάνει παρὰ ἔν καὶ μόνον πυροβόλον τῆς κανονιοστοιχίας, ἐνῷ ἀν πραγματικῶς ἡτο δευτὸν ἐμπορικὸν πλοῖον ἥθελε προσορμισθῆ εἰς μέρος διοῖα, ἀν πειρατής τις ἀπληστος ἥθελεν ἔλθει νὰ κατασκοπεύσῃ τὸν λιμένα, νὰ τὸ εὔρη ὑπερασπίζομενον ὑπὸ ὅλων τῶν πυροβόλων τοῦ προμαχῶνος.

— Εἶσαι πολὺ ὑποπτος, καλεῖ ἀνθρώπε, ἀπεκρίθη ὁ χωρικὸς τὸ πλοῖον νὰ τεθῇ ὑπὸ τὸν κανονιοστοιχίαν τῆς νήσου, διὰ νὰ μὴ διακρίνεται „πάρκ μόδις!

— Ἡ συνήθεια, η πτέρα, Ταπεινὲ, μᾶς κάμνει δόλους ἀνθρώπους. Ως πρὸς κανονιοστοιχίας πρέπει νὰ ἔξειρω τι καὶ ἐγὼ, διτεῖς εἶδα τόσους πολέμους καὶ διτεῖς ὑπηρέτησα ὀλόκληρον ἔβδομάδα εἰς τὴν ἐν αὐτῷ μάλιστα τῷ ὁχυρώματι ἐκστρατείαν, διεδόθε λόγος διτεῖς οἱ Γάλλοι εστελλον ἀπὸ τὸ Δουϊσσοῦργον στόλον ἰσχυρὸν νὰ διελθῃ τὰ παράλια μᾶς. Κατ' αὐτὴν μάλιστα τὴν περίστασιν ἐφύλαξα καὶ ὡς φρουρὸς πλησίον τοῦ αὐτοῦ καγούιου, καὶ ἐκατοντάκις τὸ ἔξητησα δι' δλων μου τῶν σισθήσεων, δπως ίδω ποίαν διεύθυνσιν ἥθελε λάβει η βολὴ καθ' ἣν περίπτωσιν ἥθελε τὸ φέρει,

ἡ κακὴ τύχη νὰ τὸ γεμίσωμεν διὰ σφαιρῶν πεπυρακτωμένων.

— Καὶ ποῖοι νὰ εἶναι οἱ ἀνθρώποι οὗτοι; ἡρωτησεν ὁ Ταπεινὸς διὰ τῆς ἀνοήτου ἐκείνης περιεργείας ἣν διήγειραν εἰς τὸ πνεῦμά του αἱ θαυμάσιαι τοῦ ράπτου διηγήσεις. Εἶναι ἄρα γε ναυταῖς τοῦ σωματεμπόρου ἢ ἀργοὶ τοῦ Νέου Αἰμένος;

— Αὐτοί! ἀνέκρηξεν δὲ ράπτης πχρατηρῶν τὸ μικρὸν ἄθροισμα ὅπερ δὲ χωρικὸς τῷ ἑδείκνυε, βεβαίως θὰ ἦναι νεοφερμένοι καὶ καλὸν εἶναι νὰ τοὺς παρατηρῇ τις πλησιέστερον κατὰ τοὺς καιροὺς τούτους τῆς ταραχῆς. Αῖ! Νάβη, αῖ! λάβε αὐτὸ τὸ ἔνδυμα καὶ ξήλωσε τὰ τροπώματα, δικνηρά, διότι διείτων Ὁπτικές εἶναι βιαστικὸς, ἐνῷ η ἑδείκνυσι γλωσσα πηγαίνει ὡς νέου δικηγόρου. Μή βαρύνεσαι νὰ τὸ καθαρίσῃς, κόρη μου, διότι δεν εἶναι, θλέπεις, μουσουλίνα διὰ να τὴν σιδηρώσῃς, ἀλλ' εἶναι ὑφασμα λαμπράτατον καὶ πολύτιμον.

Μεταβιβάσας λοιπὸν ωτὸν τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἐργασίας εἰς ὑπηρέτηριαν τίνα, τῆς διοῖος τὸ πρόσωπον ἐσκυθρώπασεν ἀναγκασθείσης νὰ πάνση τὰς μετά τίνος γείτονος φλυαρίας τῆς ὅπως ὑπακούσῃ πρὸς αὐτὸν, ἐξῆλθεν ἀμέσως τοῦ ἐργαστηρίου, δοὺς χωλὸς καὶ ἀν ἥτον ἐκ γεννετῆς, καὶ ἀνέπνευσεν ἐπιδεικτικῶς τὸν καθαρὸν ἀέρα. Ἀλλ' ἐπειδὴ πλησιάζομεν ἥδη εἰς τὴν στιγμὴν νὰ παρουσιάσωμεν εἰς τὸν ἀναγγώστην πρόσωπα σπουδιότερα δὲ; μᾶς ἐπιτρέψῃ νὰ ἀναβάλωμεν τὴν εἰσαγωγήν τῶν μέχρι τῆς ἀρχῆς τοῦ ἐπομένου κεφαλαίου. (Ἀκολουθεῖ)

ΜΕΓΑΛΕΙΟΝ ΤΟΥ ΘΕΟΥ.

Ια συλλάβωμεν ιδέαν τινὰ τοῦ μεγαλείου τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἀνθρωπὸν, ἀς παραβίλωμεν, ἐπὶ τῶν τελευταίων ἀστρονομικῶν παρατηρήσεων καὶ ἀνακαλύψεων στηρίζομενοι, τὸ ημέτερον σῶμα πρὸς τὸ ὄγκωδέστερον τῶν ἐν τῷ ὄντι κόσμου παρουσιάζομενον. Εἰς περίδοξος φυσικολόγος ἔξεφρασεν ὄπόσον θαυμασμὸν καὶ φόβον, διοίαν ἐκπλήξιν ἡσθάνθη, ἐμβλέψας τὰς μεγαλοπρεπεῖς Ἀλπεῖς τῆς Εὐρώπης, τὰς Ἄνδεις τῆς μεσημβρινῆς Αμερικῆς καὶ τοὺς καταπληκτικοὺς σωροὺς τῶν Ιμαλαΐων ὄρέων. Καὶ δύως, παριβαλλομένων τῶν ὄρέων τούτων πρὸς τὴν ὄδρογειον σφραγίαν ὀλόκληρον, καταδείκνυται, διτεῖς καταπνίγονται ἐν μόνῳ τῷ Εἰσηγικῷ Ὁκεανῷ διότι, βιοτίζομενων τῶν ὄρέων τούτων ἐντὸς αὐτοῦ, μόναι αἱ ψυλότεραι τῶν κορυφῶν αὐτῶν, ὑπὲρ τὴν ἐπφάνειαν τῶν ὄδατῶν προκύπτουσαι, σγηματίσσουσι μικρὰ νησίδια. Προσέτι ἡ ἐπιφάνεια αὐτὴ τῇ; Γῆς, ἣν διατρέχει τις καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις ἐντὸς